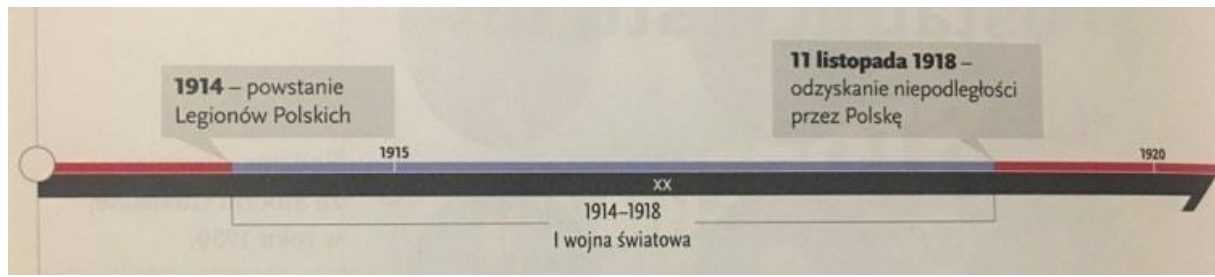

Temat: Józef Piłsudski i jego żołnierze.

Ważne daty:

ZAPAMIĘTAJ

- W 1914 roku wybuchła I wojna światowa. Przyniosła ona Polakom szansę na odzyskanie niepodległości, ponieważ naprzeciw siebie do walki stanęli zaborcy Polski – z jednej strony Austria i Niemcy, z drugiej Rosja.
- Legiony Polskie walczyły u boku armii austriackiej. Polskie formacje zbrojne powstały również w Rosji i we Francji.
- Jednym z organizatorów, a później dowódców Legionów Polskich był Józef Piłsudski.
- W listopadzie 1918 roku zakończyła się I wojna światowa. Dnia 11 listopada Józef Piłsudski objął dowództwo nad tworzącą się polską armią. Kilka dni później został naczelnikiem państwa.
- W dniu 11 listopada obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości.

1. **Uzupełnij zdania wyrazami z ramki, pomocny jest tekst zamieszczony powyżej.**

1914, niepodległości, Niemcy, wojna światowa, Austria, Legiony Polskie, walki, Legionów Polskich, Rosja, austriackiej, Francji, Józef Piłsudski, listopada, Piłsudski, wojna światowa, 1918, wojna światowa, listopada, naczelnikiem, Święto Niepodległości

W roku wybuchła I
Przyniosła ona Polakom szansę na odzyskanie,
ponieważ naprzeciw siebie do stanęli zaborcy Polski – z jednej
strony i, z drugiej
..... walczyły u boku armii
.....
Polskie formacje zbrojne powstały również w Rosji i we

Jednym z organizatorów, a później dowódcą
..... był

W listopadzie roku zakończyła się I

Dnia 11 Józef objął dowództwo nad
tworzącą się polską armią.

Kilka dni później został Państwa.

W dniu 11 obchodzimy Narodowe

WARTO WIEDZIEĆ

W czasie I wojny
światowej po raz
pierwszy na polach
walki pojawiły się
czołgi oraz użyto
na dużą skalę
samolotów.

Narysuj czołg i samolot ☺

Z niecierpliwością i ciekawością czekam na wasze pomysły plastyczne !!!!

Dla chętnych uczniów ☺

Praca z tekstem źródłowym

Fragmety pisma Józefa Piłsudskiego, 16 listopada 1918 roku:

Jako Wódz Naczelny Armii Polskiej pragnę [...] [ogłosić] rządowi i narodom wojującym i neutralnym istnienie Państwa Polskiego Niepodległego, obejmującego wszystkie ziemie zjednoczonej Polski. Sytuacja polityczna w Polsce i [...] [władza zaborców] nie pozwoliły dotychczas narodowi polskiemu wypowiedzieć się swobodnie o swym losie. Dzięki zmianom, które nastąpiły wskutek świetnych zwycięstw armii sprzymierzonych – wznowienie niepodległości [...] Polski staje się odtąd faktem dokonanym. Państwo Polskie powstaje z woli całego narodu [...]. Opierając się na Armii Polskiej pod moją komendą, mam nadzieję, że odtąd żadna armia obca nie wkroczy do Polski, nim nie wyrazimy w tej sprawie formalnej woli naszej.

1. Opowiedz, co i komu ogłaszał w swoim piśmie Józef Piłsudski.
2. Dlaczego według Piłsudskiego Polacy nie mogli dotychczas decydować o swoich sprawach? Jakie wydarzenia doprowadziły do zmiany tej sytuacji?

1.....
.....
.....

2.....
.....
.....

JÓZEF PIŁSUDSKI

Józef Piłsudski to jeden z największych bohaterów naszej historii. Urodził się w 1867 roku. Już jako dwudziestolatek został uwięziony przez władze rosyjskie za działalność spiskową. Był zwolennikiem wybuchu kolejnego powstania przeciwko rosyjskiemu zaborcy. W 1918 roku stanął na czele odradzającego się państwa polskiego. Był naczelnym wodzem polskiej armii, która w latach 1918–1921 walczyła o granice niepodległej Polski. W następnych latach odgrywał główną rolę w polskiej polityce. Zmarł w 1935 roku.

Z różnych źródeł informacji postaraj się dowiedzieć więcej o Józefie Piłsudskim.

20. Józef Piłsudski i jego żołnierze

1. Uzupełnij teksty A i B wyrazami z ramki – wpisz je w odpowiedniej formie gramatycznej. Zastanów się, kto mógł wypowiedzieć te słowa? Podpisz postacie przedstawione na fotografiach. W każdym dymku wpisz literę, którą została oznaczona właściwa wypowiedź.

Austria • Rosja • Niemcy • Francja • Wielka Brytania • polski • austriacki • rosyjski • powstanie • państwo • przysięga • polityczny • cesarz

Wypowiedź _____

Wypowiedź _____

A. Uważam, że powinniśmy blisko współpracować z _____, Na terenie zaboru _____ utworzyłem już oddziały wojskowe, z którymi wkroczę na ziemie zaboru _____, by wywołać tam _____. Będziemy współdziałać też z Niemcami, ale nigdy nie złożymy przysięgi na wierność ich _____.

B. Uważam, że powinniśmy współpracować z _____, a także z jej sojusznikami _____ i _____. Będę też prowadził na Zachodzie działalność polityczną. Chcę przekonać świat, że naród zasługuje na własne _____.

2. W poniższym tekście przekreśl błędne fragmenty zdań.

W nocy z 5 na 6 sierpnia 1914 roku licząca 20 000 / 165 żołnierzy I Kompania Kadrowa / I Brygada Legionów weszła na ziemie zaboru rosyjskiego. Nie udało się / Udało się jej doprowadzić do wybuchu powstania. Jednak Polacy walczyli dalej. Legiony Polskie stoczyły wiele bojów z armią niemiecką / rosyjską. Ostatecznie legioniści zostali rozbrojeni, gdyż nie chcieli złożyć przysięgi wierności cesarzom Niemiec i Austrii / cesarzowi Rosji.

3. W okresie I wojny światowej powstało wiele pieśni i piosenek. Przeczytaj fragmenty jednego z takich utworów i odpowiedz na pytania.

Raduje się serce, raduje się dusza,
Gdy pierwsza kadrowa na wojenkę rusza.
Oj da, oj da dana, kompanio kochana,
Nie masz to jak pierwsza, nie!

Chociaż do Warszawy mamy długą drogę,
ale przejdziem migiem, byleby iść „w nogę”¹.
Oj da, oj da dana...

Chociaż w butach dziury i na portkach² łaty,
To pierwsza kadrowa pójdzie na armaty.
Oj da, oj da dana...

A jak się szczęśliwie zakończy powstanie,
To pierwsza kadrowa gwardyją³ zostanie.
Oj da, oj da dana...

A więc piersi naprzód, podniesiona głowa,
Bośmy przecież pierwsza kompania kadrowa.
Oj da, oj da dana...

¹ iść w nogę – maszerować równo z innymi.

² portki – spodnie.

³ gwardia – doborowe, najlepsze oddziały w armii.

A. O jakim oddziale jest mowa w pieśni?

B. Jakie działania planował ten oddział?

C. Co czuli żołnierze idący do walki?

D. Na podstawie tekstu oceń, czy piosenka ma smutny czy wesoły charakter.
